

DROSS
INTERNETS.LV

BĒRNU DROŠĪBA INTERNETĀ

Liene Valdmane

Izglītības darba vadītāja

Riņķis Rū un internets

1. sezona:

Kas ir internets, un kā tas darbojas?

Jēgpilna interneta izmantošana – kādas iespējas rada dators un internets

Pārmērīga aizraušanās ar ierīču izmantošanu

Vai viss, ko redzam un piedzīvojam virtuālajā realitātē, ir īsts?

Kibermobings jeb emocionālā pazemošana – kā pareizi un pieklājīgi komunicēt internetā?

Bērniem nesaprotami vēstījumi internetā, to radītie riski

Sarakste ar svešiniekiem internetā, sava privātuma saglabāšana

Aizraujošas, noderīgas un izglītojošas nodarbes internetā

Ričijs Rū un internets

2. sezona:

Kā atpazīt un tikt galā ar emocijām, ko rada internets?

Aicinošas pogas, mirgojoši uzraksti, vēstules, kurās slēpjas vīrusi, un citas nepatikšanas internetā. Kāpēc nespiest, kur pagadās?

Zīmes un simboli. Mācāmies tos atpazīt internetā!

Vai visam internetā redzētajam un lasītajam var ticēt jeb – kas rada interneta saturu?

Kas slēpjas aiz kaķīšu, zaķīšu filtriem un citiem pārveidotiem vizuāļiem?

Ak, skaistā reklāma! Ja reklāmā redzētais kuģis peld – vai tiešām tā tas būs arī dzīvē? Vai visas mantas, ko redzi internetā, ir jāpērk?

Struktūra

Sezona 2

Sezona 1

1

Tās tik ir emocijas!

Kā atpazīt un tikt galā ar emocijām,
ko rada internets?

Skatīties

Darboties

2

Neķeries uz āķa!

Aicinošas pogas, mirgojoši uzraksti,
vēstules, kurās slēpjas vīrusi, un
citas nepatīkšanas internetā.

Kāpēc nespīst, kur pagadās?

Skatīties

Darboties

3

Zīmes un simboli

Mācāties tās atpazīt internetā!

Skatīties

Darboties

4

Īsts vai neīsts?

Vai visam internetā redzētajam un
lasītajam var ticēt jeb - kas rada
interneta saturu?

Skatīties

Darboties

Saturs

Kā atpazīt un tikt galā ar emocijām, ko rada internets?
Saruna pēc "Ričijs Rū un internets" sērijas "Tās tik ir emocijas!" noskatīšanās.

Jautājumi ierosmei:

- ✔ Par ko bija šī sērija?
- ✔ Vai vari izskaidrot, kas ir emocijas un kā tās rodas?
- ✔ Kādas emocijas tika pieminētas šajā sērijā?
- ✔ Kad internets rada pozitīvas emocijas, bet kad negatīvas? Ja Tu būtu viens no bērniem šajā sērijā, kādus situāciju piemērus Tu minētu pie katra emociju veida?
- ✔ Vai zini, kad jāzvana Uzticības tālrunim?
- ✔ Kas no sērijā dzirdētā Tevi pārsteidza?
- ✔ Ko Tu jau zināji? Ko jaunu uzzināji šajā sērijā?
- ✔ Kas Tev likās pats interesantākais šajā sērijā?

Katrs izdomājiet divus patiesus apgalvojumus un vienu nepatiesu apgalvojumu par sērijā redzēto. Uzdevums – noteikt, kurš no apgalvojumiem ir nepatiess!

Apgalvojumi ierosmei:

1. Sērija stāsta par daudzveidīgām emocijām.
Šī sērija stāsta par daudzveidīgām grāmatām.
Šī sērija stāsta par daudzveidīgām situācijām bērnu dzīvē.
2. Sērijā tiek minētas gan bailes, gan prieks.
Sērijā tiek pieminētas tikai bailes.
Sērijā tiek minētas gan pozitīvas, gan negatīvas emocijas.
3. Sērijā teikts, ka pieauguši cilvēki nekad neraud.
Sērijā teikts, ka arī pieauguši cilvēki var raudāt.
Sērijā teikts, ka Karlīnas tētis raudāja no lepnuma un prieka.
4. Sērijā minēts, ka internetā ir saturs, kas nav bērniem piemērots.
Sērijā minēts, ka pilnīgi viss interneta saturs ir piemērots bērniem.
Sērijā minēts, ka internetā ar konkrētu simbolu vai tekstu tiek norādīts, ja saturs nav piemērots bērniem.
5. Sērijā minēts, ka par savām emocijām droši var runāt ar citiem.
Sērijā minēts, ka ar savām emocijām vajag dalīties, lai būtu vieglāk tām tikt pāri.
Sērijā minēts, ka pat mammai nedrīkst stāstīt par savām emocijām.

Saturs: darba lapas

**ZĪMĒJIET VAI APVELCIET SĒRIJĀ
PIEMINĒTĀS EMOCIJAS!**

Sīkāk izpētīt emocijzīmes un to skaidrojumu varat tīmā
<https://www.emojis.lv>

Pastāsti, kas Tev rada šādas emocijas!

ATRODI BURTU JŪKLĪ DESMIT EMOCIJAS!

Iekrāso katru emociju tādā krāsā, kā to iztēlojies!

LOS AJŪSMAMDOLORSITAMETCON
SECTETUERADIPISCINGELITS
EPRIEKSDDIAMNONUMMYNIBHE
UIMBĒDASODTINCIDUNTŅUTLA
OREETDOLGARLAICĪBAOREMA
GNAŪALQUAMERATVOLUTPATU
TWISIENIMAD NIAMQBAILES
TRUDEXERC LLAMCORPE
RSUSCIP NISLUTA
SKUMJASL COMMOBAI
LESDOC ISAUTEMV
ELEUMIRIUR INHENDRERI
TINVULDUSMASPUTATEVELITE
SSEMOLESTIEVILŠANĀSTVELI

Apskati simbolus katrā stabiņā un apvelc neiederīgo!
Vai zini, ko katrs simbols nozīmē? Pastāsti!

Izdomā un uzzīmē savu simbolu, ko Tu vēlētos izmantot ikdienā!
Pastāsti par to!

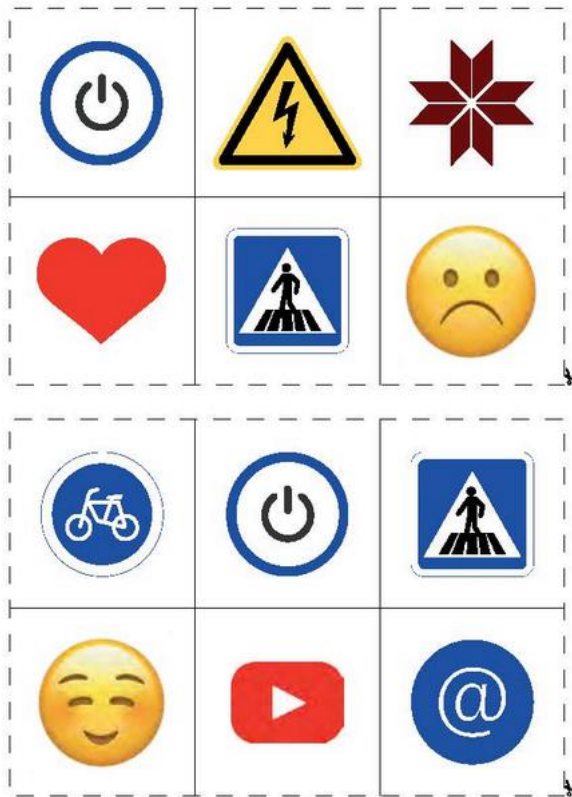
	Simbols _____

	Simbola autors _____

	Simbola izveides datums _____

Saturs: spēles

Spēlējiet Bingo!

Dažādu lietotņu logotipi arī ir simboli. Sagrieziet spēles kartītes un spēlējiet Atmiņas spēli! Pirms vai pēc spēles pārrunājiet, kādi logotipi ietverti Atmiņas spēlē, kurus atpazīstat, kurus nē.

Uzziniet vairāk par dažādu lietotņu drošības noteikumiem un citu svarīgu informāciju

- Lietotne ir datora programma, piemēram, Microsoft Word, Internet Explorer, Mozilla Firefox, Google Chrome, Safari.

- Logotips ir organizācijas vai firmas nosaukuma grafisks attēlojums, uzņēmuma seja, ko lieto dokumentos un reklāmas materiālos.

ej.uz/atm_s

Spēlējiet "Atmiņas spēli"!

- Spēles vadītājs noliek uz galda 10 sīkus priekšmetus.
- Spēlētāji tos 30 sekundes apskata un cenšas iegaumēt.
- Spēles vadītājs priekšmetus aplāj un dalībnieki cenšas nosaukt visus aplātos priekšmetus.
- Spēlei seko saruna, kurus priekšmetus iegaumēt bija vieglāk, kāpēc, kāda nozīme ir krāsai, formai, radītājam asociācijām, lai paliktu atmiņā?
- Kā šī spēle saistās ar reklāmām? Kā reklāmās attēlo lietas? Vai reklāmu fotogrāfijās redzamais vienmēr ir paties?

Spēlējiet spēli "Pamani sīkumus!"!

- Viens spēlētājs kļūst par spēles vadītāju.
- Spēles dalībnieki stingst pašu izvēlētos pozās.
- Spēles vadītājs vēro dalībniekus, tad iziet no telpas vai aizver acis. Tajā brīdī viens dalībnieks izmaina kādu sīkumu savā pozā, apģērbā, atrašanās vietā.
- Spēles vadītājam jāierauga, kas mainījies. Ja neizdodas, spēles vadītājs dod ķīlu. Ja izdodas, saņem aplausus no dalībniekiem. Tad vadītājs mainās.
- Pēc spēles pārrunājiet uzmanības nozīmi, skatoties kādu informāciju, tostarp fotogrāfijas.

Uzmanīga attieksme pret informāciju ļauj pasargāt sevi no noticēšanas nepatiesām ziņām, pārveidotām fotogrāfijām.

Saturs: klausāmi / lasāmi teksti

Lasi vai klausies Ēriks Bērziņas dzejoli "TV kaste"! Apvelc lietas, kas tiek pieminētas dzejolī!

Reklāmas bērnus nomierina.
Reklāmas bērnus iemidzina.
Reklāmas bērnus ievilina.
Mammu, tev vajag to šampūnu,
Kas matus padara simt procentu
stiprākus,
tad sasiesi matus mezglā
un vilksi mani augšā pa kalnu,
kad kājas tik ļoti slīd.
Mammu, tev vajag trenāžieri,
kondicionieri, smaržīgo spilvenu
un to trauku mazgājamo mašīnu,
kurā ieliek traukus kopā ar galdu.
Kapēc mums nav otra naudas
maka?
Kāpēc neņemam ātro kredītu?
Kāpēc nekrājam akcijas uzlīmes?

Reklāmas bērnus nomierina.
Reklāmas bērnus iemidzina.
Reklāmas bērnus ievilina.
Gribu nāriņu ar spīdīgu asti,
Bārbiju, supervaroni,
lego māju ar baseinu,
desmit pūkainus ponijus...
Labāk padziedam! –
sauc mamma.
Izslēdzam TV kastī!
Mamma bērnus nomierina.
Mamma bērnus iepriecina.
Mamma bērnus samīļo.
Kad tev būs daudz naudiņas,
labāk nepērc man neko.
Tikai paņem opā
kā mazo brāli.

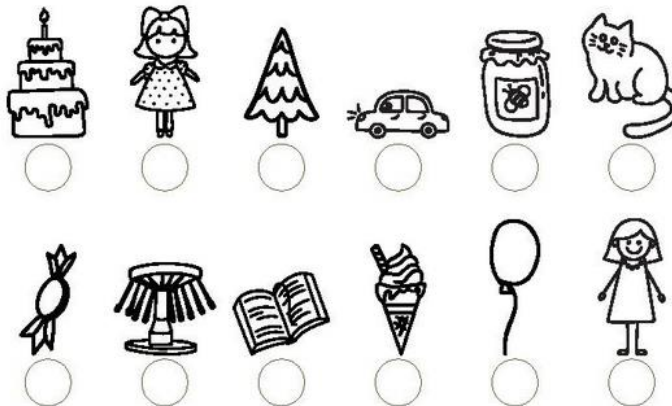

Klausies Dzidras Rinkules-Zemzares pasaku "Gribulītis"!

ej.uz/g_pasaka

Apvelc lietas, ko grib Gribulītis!
Numurē kādā secībā tās tiek sauktas!

Vai Tu kādreiz esi bijis Gribulītis? Kāpēc pasakas beigās Gribulītis
vairs neko negrib? Ko šī pasaka māca?
Uzraksti padomu Gribulītim!

Īpaši lepojamies:

Apskati attēlu! Izvērtē, kurš bērns stāsta nepatiesu informāciju?
Nosvītro nepatieso informāciju!

Papildini ar vienu patiesu teikumu par attēlā redzamo!

Rūbija jokojas un pārveido Ričija Rū fotogrāfijas.
Apskati fotogrāfijas un nosaki, ko Rūbija izdarījusī! Apvelc tās vietas fotogrāfijā, kas, Tavuprāt, ir pārveidotas!

Izdomā savu filtru
Ričijam Rū un uzzīmē to.

Īpaši lepojamies:

Pastāsti par savu raibāko dienu!

Ir visādi Raibie. Ir lielle Raibie un mazie Raibie. Viņi ir tie, kas visu raibina un izraibina, bet viņus pašus ir grūti atrast.

Cilvēki prasa viens otram: — Kā tev iet? — Man iet raibi. Kā tas ir, kad "IET RAIBI"? Tas nozīmē, ka Raibais visu sajauc.

No rīta Ilzītei uzvilka baltu kleitīņu, bet Ilzīte iesēdās mellenēs. Skaidrs, ka kleitīņa kļuva raiba un Ilzītei pašai arī gāja raibi.

Jānis sāka rakstīt, domāja, šoreiz uzrakstīs tīri un glīti — nekā! Vispirms uzkrīta burtnīcai viens tintes kleksis, to dzēšot, uztraukumā uzkrīta otrs. Jānis sāka raudāt, iekrita burtnīcā trīs lielas asaras, izšķīda katra pa trim burtiem — visa burtnīca raiba. Es prasu: — Kā tev iet, Jāni? — man iet raibi, — saka Jānis un raud.

Kad uz ceļa mašīnai pārsprāgst riepa, kad jau no paša rīta kaut ko nokavē, kad mazais brālītis ieķeras galdauta stūrī un novelk uz grīdas visu, kas uz galda, tad iet raibi.

Ļaudis saka: RAIBS MŪŽS. Tas nozīmē, ka ir bijušas baltas dienas un melnas dienas, dzeltenas skaudību dienas un zilas cerību dienas.

Vislabāk ar Raibo ir pazīstami mākslinieki. No māksliniekiem viņš nebaidās un nevaicās. Kad gleznotājs glezno, Raibais sēž pie tūbiņām vai uz paletes un svilpodams maisa krāsas. Raibais ir gleznotāju palīgs.

Bet nu pietiek. Nevar tik raibas pasakas garas rakstīt — metas raibs gar acīm. Kad jūs šo pasaku lasīsiet, paskatieties laiku pa laikam spoguļī — vai nav acis raibas. Ja ir raibas, tad vajag atpūsties.

Pasaku klausies šeit:

ej.uz/raibas_pasakas

**Klausies vai lasi pasaku "Skaidrs, ka tā ir patiesība!"
Saceri līdzīgu pasaku un pastāsti to citiem! Padomā, ar ko pasakas atšķiras no ziņām avīzēs un internetā?**

Šaušalīgs notikums! – drebinājās kāda vista, kas dzīvoja tai pilsētas daļā, kur šis notikums nebija norisinājies. – Tas ir šaušalīgs atgadījums vistu kūtī! Un tad viņa atstāstīja šo briesmīgo notikumu, un pārējām vistām spalvas šausmās saslējās stāvus. Skaidrs, ka tā bija patiesība, ko viņi dzirdēja.

Tas notika citā pilsētas daļā, kādā vistu kūtī. Saule rietēja, un vistas lēca laktā. Viņu vidū bija arī balta vistīņa ar īsām, pūkainām kājiņām. Lecot uz laktas, viņa netīšām ieknāba sev – un viņai izkrita maza, balta spalviņa. – Re nu, kā man gadījās! – viņa noteica. – Nekas, jo vairāk spalvu es sev izplūkšu, jo skaistāka izskatīšos. Tas bija teikts pa jokam, jo viņa bieži mīlēja jokot. Un tad viņa iemīga.

Visapkārt valdīja tumsa, vistas sēdēja cieši cita pie citas un bija iemīgušas, tikai tā, kas sēdēja vistuvāk baltītei, vēl negulēja. Viņa piebikstīja savai kaimiņienei un pačukstēja: – Vai dzirdēji, kas nupat tika sacīts? Es negribu nevienu nosaukt vārdā, bet mūsu vidū ir vista, kas grib sev izplūkt visas spalvas, lai izskatītos skaista.

Taisni vīrs vistām bēniņos dzīvoja pūce ar savu pūces vīru un pūces bērniem. Viņu ģimenē visiem bija smalka dzirde, tāpēc viņi dzirdēja visu, ko vista čukstēja.

– Vīrs, vai tu dzirdēji? Kūtī ir vista, kas tiktāl aizmirsusi, kā vistai jāuzvedas, ka izplūc sev visas spalvas! Tas man jāpastāsta kaimiņu pūcei! – un pūce aizlidoja.

– Uhū! Uhū! – pēc brītiņa abas pūces brēca, notupušās pie kaimiņu mājas baložiem. – Vai esat jau dzirdējuši? Kāda vista sev izplēsusi visas spalvas! Viņa nosals kā likts, ja jau nav nosalusī! Uhū! Uhū! ▶

Īpaši lepojamies:

DARBA LAPA

NEĶERIES UZ ĀĶA!

digitaladrosiba.lv

Izveido pats savu rēbusu par drošību internetā un lūdz to kādam atrisināt!

										
										
										
A	Ā	B	C	Č	D	E	Ē	F	G	Ģ

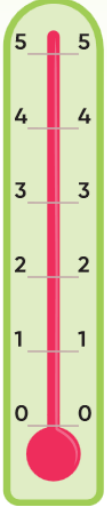

APSKATI EMOCIJU TERMOMETRU!

Apskati attēlus un pieveici pie konkrētās atzīmes termometrā! 0 nozīmē, ka konkrētā situācija Tev emocijas nerada, bet 5 norāda, ka konkrētā situācija Tev rada ļoti spēcīgas emocijas.

Draugs atsūta kūkas fotogrāfiju brīdī, kad Tu ļoti gribi ēst.

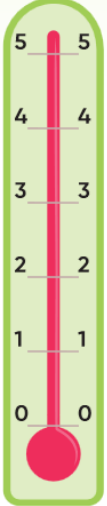

Tavs mobilais telefons ir izlādējies

Tu ieraugi pamesta kucēna fotogrāfiju internetā

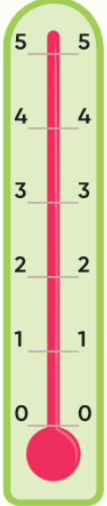

Tu uzzini, ka tavs zīmējums ir uzvarējis konkursā!

Tu saņem ziņu, ka mamma šodien cepš pankūkas

Draudzene pasaka, ka vairs negrib draudzēties ar Tevi.

DROSS
INTERNETS.LV

Paldies par uzmanību!

Liene Valdmane

Liene.valdmane@gmail.com